

Sygn. akt III Cz 1067/15

POSTANOWIENIE

Dnia 2 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Leszek Dąbek

Sędziowie SO Gabriela Sobczyk

SR (del.) Roman Troll (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 2 września 2015 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) (...) z siedzibą w W.

przeciwko I. M.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej

na postanowienie Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 16 lutego 2015 r., sygn. akt I C 1327/13

postanawia:

1. oddalić zażalenie,
2. zasądzić od pozwanej na rzecz powoda kwotę 600 zł (sześćset złotych) z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

SSR (del.) Roman Troll SSO Leszek Dąbek SSO Gabriela Sobczyk

Sygn. akt III Cz 1067/15

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 16 lutego 2015 roku Sąd Rejonowy w Gliwicach odrzucił wniosek pozwanej o sporządzenie uzasadnienia wyroku z dnia 14 marca 2014 roku, albowiem został złożony po terminie - 5 lutego 2015 roku -, a wyrok zapadł 14 marca 2014 roku. Podstawę prawną wydanego postanowienia stanowi art. 328 § 1 k.p.c.

Zażalenie na to postanowienie złożyła pozwana, poprzez swojego pełnomocnika, wnosząc o uchylenie zaskarżonego postanowienia. Zarzuciła niewłaściwe zastosowanie art. 328 § 1 k.p.c. i art. 327 § 2 k.p.c., albowiem zdaniem pozwanej pełnomocnik powinien być informowany o każdej czynności dokonywanej przez sąd, dlatego też umieszczenie go w zakładzie karnym powoduje konieczność stosowania per analogiam art. 327 § 2 k.p.c. Zdaniem pozwanej z uwagi na osadzenie jej pełnomocnika w zakładzie karnym dopiero doręczenie mu z urzędu odpisu wyroku spowoduje rozpoczęcie biegu terminu do złożenia wniosku o jego uzasadnienie.

W odpowiedzi na zażalenie powód wniósł o jego oddalenie jako bezzasadnego i zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów procesu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Art. 327 § 2 k.p.c. wyraźnie stanowi, że doręczenie wyroku z urzędu dla strony następuje wówczas, gdy to ta strona została pozbawiona wolności i z tego powodu nie była obecna przy jego ogłoszeniu. Dlatego stronie pozbawionej wolności - i z tej przyczyny nieobecnej przy ogłoszeniu wyroku - sąd ma obowiązek doręczyć z urzędu odpis sentencji wyroku wraz z pouczeniem o sposobie i terminie wniesienia środka zaskarżenia. Dotyczy to każdej sytuacji, w której strona działa bez profesjonalnego pełnomocnika (w osobie adwokata, radcy prawnego lub rzecznika patentowego), czyli zarówno takiej, gdy strony w ogóle nie reprezentuje żaden pełnomocnik (strona działa osobiście, samodzielnie), jak i takiej, gdy ustanowiła pełnomocnika spoza grona profesjonalnych pełnomocników wymienionych w art. 327 § 2 k.p.c. Natomiast nieobecność strony spowodowana inną przyczyną niż jej pozbawienie wolności nie uzasadnia obowiązku doręczenia jej orzeczenia z urzędu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 października 1997 r., sygn. akt III Cz 67/97, OSNC 1998 r., nr 3, poz. 49, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 sierpnia 2008 r., sygn. akt I UK 33/08, LEX 531873, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 listopada 2013 r., sygn. akt I CZ 86/13, LEX 1521237).

Nie ulega żadnej wątpliwości, że pozwana nie została pozbawiona wolności. Natomiast jej pełnomocnik już w chwili jego ustanowienia był osadzony w zakładzie karnym. Termin do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku wydanego na rozprawie dnia 14 marca 2014 roku upłynął z dniem 21 marca 2014 roku (por. art. 328 § 1 k.p.c.).

Art. 327 § 2 k.p.c. stanowi wyjątek od reguły niedoręczania wyroków wydanych na rozprawie bez wniosku. Jego wyjątkowość polega na tym, że umożliwia stronie pozbawionej wolności zapoznanie się z treścią orzeczenia w sytuacji, gdy jej nieobecność przy ogłoszeniu wyroku została spowodowana właśnie tym osadzeniem w areszcie lub zakładzie karnym. Przepis ten nie dotyczy sytuacji, w której strona nie została pozbawiona wolności, natomiast pozbawiono wolności jej pełnomocnika. Jako przepis wyjątkowy nie może on być interpretowany w sposób rozszerzający.

Art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonej w R. dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr (...) oraz uzupełnionej Protokołem nr (...) (Dz. U. z 1993 r., Nr 61, poz. 284 ze zm.) stanowi o prawie strony do rzetelnego procesu sądowego. In extenso brzmi on następująco: „Każdy ma prawo do sprawiedliwego i publicznego rozpatrzenia jego sprawy w rozsądnym terminie przez niezawisły i bezstronny sąd ustanowiony ustawą przy rozstrzyganiu o jego prawach i obowiązkach o charakterze cywilnym albo o zasadności każdego oskarżenia w wytoczonej przeciwko niemu sprawie karnej. Postępowanie przed sądem jest jawne, jednak prasa i publiczność mogą być wyłączone z całości lub części rozprawy sądowej ze względów obyczajowych, z uwagi na porządek publiczny lub bezpieczeństwo państwowe w społeczeństwie demokratycznym, gdy wymaga tego dobro małoletnich lub gdy służy to ochronie życia prywatnego stron albo też w okolicznościach szczególnych, w granicach uznanych przez sąd za bezwzględnie konieczne, kiedy jawność mogłaby przynieść szkodę interesom wymiaru sprawiedliwości.”

Nie ulega wątpliwości, że o terminie rozprawy bezpośrednio poprzedzającej wydanie wyroku pełnomocnik pozwanej został zawiadomiony prawidłowo. Żaden zaś przepis prawa procesowego nie nakazuje sądowi doręczania osadzonemu pełnomocnikowi strony odpisów orzeczeń wydanych na rozprawie z urzędu. Pełnomocnik pozwanej miał możliwość złożenia wniosku o doręczenie odpisu wyroku wydanego na ostatniej rozprawie wraz z uzasadnieniem w przewidzianym prawem terminie (por. art. 328 § 1 k.p.c.). W każdym razie nie powołuje żadnych okoliczności odmiennych. Sąd zaś nie miał obowiązku doręczania mu odpisu wyroku z urzędu, samo pozbawienie wolności pełnomocnika strony nie rodzi takiego obowiązku zgodnie z brzmieniem art. 327 § 2 k.p.c., albowiem strona miała możliwość stawić się na wyznaczoną rozprawę – pełnomocnik wiedząc o swym osadzeniu mógł ją o tym zawiadomić po to, aby mogła ustalić treść wydanego orzeczenia. Warto jeszcze raz podkreślić, że o pozbawieniu wolności pełnomocnika pozwanej wiedziała ona już w chwili jego ustanowienia.

Z powyższych względów nie doszło do naruszenia przepisów postępowania ani art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonej w R. dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr (...) oraz uzupełnionej Protokołem nr (...).

Mając powyższe na uwadze, w oparciu o art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 1 i 2 k.p.c. należało oddalić zażalenie jako bezzasadne.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie z art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. oraz § 6 pkt 5 i § 12 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz. U. Z 2013 r., poz. 490 ze zm.), albowiem pozwana przegrała sprawę, a powód wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym, natomiast wartość przedmiotu sporu przewyższa 10000 zł, ale jest niższa niż 50000 zł.

SSR (del.) Roman Troll SSO Leszek Dąbek SSO Gabriela Sobczyk